

יאיר ניצני מרים גבה

זה לא הגיל, זה התרגיל

בלי ששמתי לב הפכתי מ"הצעיר המבטיח" ל"המבוגר המנוסה", בדרך ל"התרח המביך"

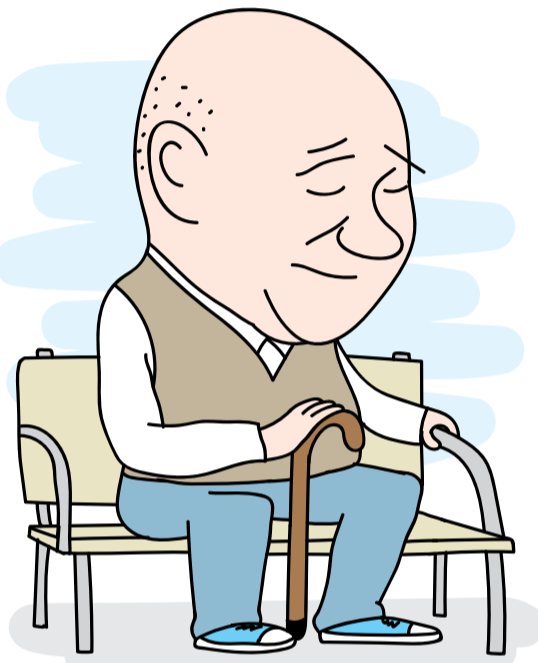
אלפי נוסעים בכל יום מנהריה ועד דימונה, צעיר ממני ב-17 שנה, אם כי כמו שרכבת ישראל מתפקדת בימים אלו, ייתכן שאפילו אני יכולתי לנהל אותה. ההשוואה לאחרים לא מומלצת, וכדאי לנו להיות שמחים בחלקנו, כי אנשים כמו עידן אגמון (צעיר ממני ב-19 שנה), שהחברה שלו נמכרה לאחרונה למקדונלד'ס ב-300 מיליון דולר, או ג'ף בזוס (צעיר ממני רק בחמש שנים וע"שיר ממני כולה ב-150 מיליארד דולר), יכולים לגרום לך חוסר נוחות עם מה שהשגת בחיים. התפקידים היחידים שבהם הגיל והניסיון עדיין מהווים יתרון, ועדיין אפשר להסתכל עליהם ולהרגיש צעיר, הם של מנהיגי מדינות – וגם זה אם מתעלמים מפישרים כמו צמנואל מקרון (41) וג'סטין טרודו (47).

אבל יש עוד מקצועות, מלבד רב ובאבא, שבהם הגיל הוא יתרון. בחדר המתנה לרופא מומחה שעבר את גיל 60 לא תשמע מישהו מתלונן עליו שהוא "כבר לא קופץ כמו פעם"; להפך, כרופא מבוגר מחשיבים את ניסיון הרב ואת הידע שצברת, ומעמך רק הולך ומשתפר. זו אולי הסיבה שמבוגרים מרבים לבקר רופאים, ופחות מגיעים למכוני כושר (אולי שווה לפתוח עבודה מכון כושר עם מדריכות ספינינג בנות 70).

לפי כמות המיילים שאני מקבל, שבהם ממליצים לי על ויאגרה, אני מבין שיצרני הכדור מחוברים למאגר המידע של אקו"ם. השאלה היא אם בגילי כדאי לנסות להשלים עם המצב ולהירשם לשלישי בשלייקס, או לנסות להיאבק במציאות וללכת על רביעי בבוטוקס. כשאתה לובש שלייקס אתה מכיר במצב, וזרם עם הגיל ומקבל הנחות להצגות ולסרטים. עם בוטוקס, הדילמה היא אם אתה באמת מצליח לעבוד על כולם ולהיראות צעיר יותר, או שאתה פשוט נראה כמו מבוגר שמתאמץ להיראות צעיר יותר. אם אתה עושה את זה כרי שבת הזוג לא תנטוש אותך לטובת מישהו צעיר יותר, זה טיפשי – הרי היא יודעת בדיוק בן כמה אתה. הגיל הוא בעיה, ואולי כדאי לחשוב על פתרונות יצירתיים בשבילה. אלברט איינשטיין המציא את תורת היחסות בגיל 36, ויחסית אליו, כולם נכשלו עם החיים שלהם. אין לי מושג מה בדיוק התורה החשובה שלו אומרת, אבל משהו שאפילו אני הצלחתי להבין זה שהכל יחסי בחיים. אין לנו סיכוי להפוך להיות צעירים יותר, אבל אנחנו יכולים להיות צעירים יחסית למישהו אחר. לכן, אני ממליץ לנסות להיצמד במקום העבודה למי שהו שמבוגר ממך, אפילו ביומיים. אם מצאת אחד כזה, כדאי ליידע את כולם בעניין ולייחצן את העבודה שיחסיית אליו, אתה סיח רביאון, ויש מישהו אחר שיאייש את משבצת הקשיש הטרחה.

אפשר לאמץ את שיטת "קשיש מלווה" גם בחיים האמיתיים: אם תדאג להגיע לאירועים חברתיים מלווה במישהו שמבוגר ממך, מייד תיראה לידו כמי שהצעיר בכמה שנים. כדי לשכלל את העניין, אני שוקל לפתוח בקרוב את סדר כנות "גט סבא", שבה תוכל לשכור קשיש שילווה אותך לאירועים ויוציא אותך צעיר יחסית אליו. זה נשמע לי כמו רעיון טוב, אבל אולי זה רק אני והמוח הסניילי שלי. ●

yairn@israelhayom.co.il

איור: טל לזר

המשתאים של הקשישים מסביבי. והנה, בלי ששמתי לב ובלי שום אזהרה מהרשות להגנת המקשיש, הפכתי באותם חדרי ישיבות מ"הצעיר המבטיח" ל"המבוגר המנוסה", שמקסימום מבטיח לאשתו לאסוף את הילדה מהחוגג; ואם לא אשים לב טוב למה שיוצא לי מהפה, אשונמך מייד לעמדת "התרח המביך".

עוד רגע שבו אתה נפגש עם הגיל שלך ומשווה לאחרים הוא כשאתה פותח עיתון ורואה בני כמה הם מקבלי החל"ט

טות היום. כמי שהקפיד בילדותו להיות במשבצת ה"לא רציני", שהתמקד במה שעושה לו כיף והתעקש להמשיך בקו הזה גם בחייו הבוגרים – אני שמח שמ"עולם לא הוטל עלי תפקיד שיש בו אחריות גדולה מדי, והסוגיה הגורלית ביותר שהייתי צריך להכריע בה היתה אם לשיר יק"ראו "רדיו חזק" או "רדיו ענק". מספיק קשה לי האחריות לר"ווחת המשפחה שלי, אין לי שום יכולת או רצון לשאת באחריות גם לגורלם של אחרים.

לכן אני נפעם בכל פעם מחדש מהמחשבה שמרבית נושאי התפקידים החשובים כיום צעירים ממני בהרבה. הרמטכ"ל אביב כוכבי היה בן 12 כשאני התגייסתי, והיום הוא כבר מקבל החלטות אם לצאת למלחמה או לא, בזמן שאני מתקשה להחליט אם לצאת מהבית עם מעיל או להסייפק בסוודר, ואז מעביר את ההכרעה לדרג שמעלי (אשתי). לילך אשר טופילסקי, שצעירה ממני ב-12 שנה, כבר מנהלת את בנק דיסקונט, בזמן שאני מנסה להבין לאן נעלמו החסכונות שלי, מה זה בדיוק ריבית רעיונית, ואם הרעיון של הריבית זה להוציא ממני עוד כסף. מנכ"ל הרכבת, שאחראי להגעתם (או אי הגעתם) של

כחבר ותיק באקו"ם קיבלתי לאחרונה הודעה מא"רגון היוצרים המוזיקלי, שבה הם גאים לבשר לי שעברתי לסטטוס הנחשק של מי שזכאי לקבל תמלוגי זהב. מדובר בזכות השמורה לכל יוצר שעבר את גיל 60 ומעניקה לו שני דברים חשובים: 1. תוספת של מאות שקלים בחודש; ו-2. הודעה רשמית שהוא תרח זקן. מצד אחד מצ'פרים אותך, ומצד שני מעליבים.

ההתמודדות עם הגיל היא עניין עתיק יומין, עתיק יותר אפילו ממי שזכאי לתמלוגי זהב. אני עדיין מנסה למקם את עצמי על הסקאלה שבין קשיש בתחילת דרכו לצעיר ברוחו לשעבר, ולהחליט מה עדיף להיות: זנב לאריות הצעירים או ראש לגמלאים.

עניין הגיל מכה בך בשלבים, וכל אחד מאיתנו שבטוח שהוא עדיין אותו טמבל שרמנטי שהיה בגיל 20 צפוי לחטוף מתישהו את הבומבה (שמגיל מסוים כבר קוראים לה שטוזה), בדרך הבטוחה לדיוור המוגן (שלפעמים אני חושב שהוא נקרא ככה כי בעזרתו הילדים מגינים על עצמם מטיפול יומיומי בהוריהם המזדקנים).

בגרות היא כמובן עניין יחסי. בתור ילדים, המדריכים שלנו בצופים, שהיו בני 16, נראו לנו סמכותיים, מנוסים ומבוגרים לא פחות מההורים שלנו, אף שכל מה שהם עשו זה להעביר לנו פעולות בנושאים כמו "חברות – בעד או נגד?", להראות לנו איך רוקדים סביב המדרה עם קרטור שקע ביה, וללמד אותנו איך קושרים ראש טורקי לעניבה ואיך מכינים מתקן לקירור אבטיחים מסנאדות.

אי אפשר לנצח את הגיל, וגם להפסיד לו בכבוד זה לא קל. בצעירותך אתה מזדהה עם כוכבי כדורגל בני גילך ומתבאס שאתה לא מכדרר ומרוויח כמוהם. אחר כך אתה כבר עובר לשנתון של המאמנים ומקנא שהם בתחום הכדורגל ואתה נתקעת בעמילות מכס.

מאוחר יותר אתה מגלה שהיחידים שעדיין באזור החיג שלך הם בעלי הקבוצות, ואז כבר באמת לא נעים להשוות את עצמך לטחונים שמחזיקים מועדון כדורגל כשאתה בקושי יכול להרשות לעצמך כרטיס מועדון בסופר. גם אם מישהו מהספורטאים בני גילך עדיין בתודעה, זה כנראה כי הוא מפ"רסם מגה גלופלקס – מה שעשוי להפחית את הכאבים בפרקים, אבל להגביר את תחושת ה"אללה יוסתו, איך הודקנו".

ויש את פגישות המחזור, שבהן אתה נפגש עם חבריך לבית הספר היסודי ולא מבין מאיפה הגיעו לפה "כל הז'קנים האלה", שהרי אין שום מצב שהגריאטריים שלידך הם בני גילך.

אני זוכר באופן ברור את השנים שבהן ישבתי בישיבות קריאייטיב בעבודה וחשבתי את עצמי לצעיר המגניב של החדר. לגבי המגניב אפשר להתווכח, אבל מבחינת הגיל הייתי באמת הראשון מהסוף, וכדי להצדיק את המעמ, הפגזתי ברעיונות שחשבתי שהם חדשניים, פרוצים ונועזים. הייתי זה שבועט בכל מה שהיה מקובל ונהנה מהמבטים

אני עדיין מנסה למקם את עצמי על הסקאלה שבין קשיש בתחילת דרכו לצעיר ברוחו לשעבר, ולהחליט מה עדיף להיות: זנב לאריות הצעירים או ראש לגמלאים